

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**P.Terentij sex: || quae extant: Comoediae. An= || dria.
Eunuch[us]. Heautontimo= || rumenos. Adelphi. Ecyra. ||
Phormio. || ... [qui]= || b[us] erudita Philippi Mele Brettani
p̃posita est epi || stola ... || ...**

Terentius Afer, Publius

Lipsiae, 1519

Actvs secvndvs

[urn:nbn:de:bsz:31-114211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114211)

It uisere ad eam, admisit nemo, hoc ubi senex
Resciuit, heri ea causa rare huc aduenit,
Patrem continuo conuenit philomena.
Quid egerint inter se nondum etiam scio,
Nisi sane mihi cura est quorsum euenturum hoc fiet.
Habes omnem rem, pergam quo coepi hoc iter.
Ph. Et quidem ego, nam constitui cum quodam hospite
Me esse illum conuenturam. Par. Dii uortant bene
Quod agas. Ph. Vale. Par. Tu bene uale Philotis.

*Suspensius reddi hic se cetera
et reliqua fabulæ arguuntur, cum
dicitur egerint et audiat.*

ACTVS SECVNDVS.
LACHES. SOSTRATA.

Tetrametri Senarii, & septenarii nonnulli.
Roh deū atq; hoīm fidē, ad hoc gen⁹ ē r̄q̄ hac piuratio
P Ut omnes mulieres eadē æque studeāt, nolintq; omnia,
Neq; declinatā quicq̄ ab aliarum ingenio ullā reperias.
Itaq; adeo uno omnes Socrus oderant nurus.
Viris esse aduorsas æque studium est, similis pertinacia est,
In eodem omnes mihi uidentur ludo doctæ ad maliciam,
Et ei ludo si uillus est, magistram hanc esse satis certo scio. So.
Me miseram, quæ, nunc quam ob rem accuser nescio. La. Hem.
Tu nescis? So. Non, ita me dii bene ament mi Laches.
Itaq; una inter nos agere ætate liceat. La. Dii mala phibeant. So.
Meq; abs te immerito esse accusatū postmodū rescisces. Sa. Scio,
Te immerito? an quicquā pro istis factis dignū te dici porest,
Quæ me, & te, & familiam dedecoras, filio luctum paras?
Tum autem ex amicis inimici, ut sint nobis affines, facis.
Qui illum decreuerunt dignum suos cui liberos committerent,

*Dec sequens loca
conuenit in similitudine
Horatius dicit in iure
maliciae sed sunt max
ut aduersus eos ducunt
rat. Peste uoxis eundem
philomena post. Ex parte
conuenit ad ducunt
sunt maxime philomena
ad et audi. Philomena
et socii. Dicitur in
et. quibus non uult et
et mea opore est scire*

*Amphiatro uelociter
dicitur in de malicia
et de magistra et ipse
affirmat.*

*Et d. Non esset mag
mala et in cupiscit
nisi ne possim scire ager
chatem.*

*Et iaptat hominum
et Augustus dicitur et
te Cicero in y de oratore*

R.

HECYRAE.

Tu sola exhorre, quæ perturbas hæc tua impudètia. So. ego nef
La. Tu inquã mulier, quæ me omiño lapidè, haud hoïem putas.
An quia ruri esse crebro soleo, nescire arbitramini

*Dulcerime atq;
Expectantibus scindere
Sibi confiteri ne sibi
quæ sit ista quæ
hic dicitur videtur*

Quo quisq; pacto hic uitam uestrorum exigat?
Multo melius hic quæ fiunt, q̃ illic ubi sum assidue, scio.
Ideo, quia ut uos mihi domi eritis, proinde ego ero fama foris.
Iam ridem equidem audiui/cœpisse odium tui Philumenam.
Minimeq; adeo mirum, & ni id fecisset, magis mirum foret.
Sed non credidi adeo, ut etiam totam hanc odisset domũ,
Quod si scissem/illa hic maneret potius, tu hinc isses foras.
At uide quam immerito ægritudo hæc oris mihi abs te Softrata.
Rus habitatum abii, concedens uobis, & rei seruiens.
Sumptus uestros ociumq; ut nostra res posset pati,
Meo labori haud parcens, præter æquum, atq; ætatem meam.

*Opera legimus
aliquæ in id factis
omnis culpa si nescit*

Non te pro his curasse rebus, ne quid ægre esset mihi? To.
Non mea opera, neq; pol culpa euenit. La. immo maxime.
Sola hic fuisti, in te omnishæret culpa, tu sola Softrata
Quæ hic erant curares, cum ego uos solui curis cæteris.
Cum puella anam suscepisse inimicitias non pudet?
Illius dices culpa factum? So. haud equidem dico mi Laches. La.
Gaudeo (ita me Dii ament) gnati causa. nam de te quidem

*Subest hoc loco
Exortissimus et acutus sermo
q. d. Quod dicitur in per
alios nihil de sua est
tunc immunitas uelut
de pudore deopertis eam
ca que tui fuisse et in
in Deo quæstio Curio
aut est dicit de rebus q
sunt sunt*

Satis scio peccando detrimenti nihil fieri potest.
So. Qui scis an ea causa mi uir/me odisse assimularis?
Et cum matre una plus esset. La. quid ais? non signi sat est/
Quod heri nemo uoluit uisentem te ad eam intromittere?
So. Eam iã la sãam oppido tũ aiebant, eo ad eã non admissa sum.
La. Tuos esse illi mores morbũ magis, q̃ ullã aliam rem arbitros.

*Argumentatio est
que de oportheatibus est
lib. et inq; in fine ut quidam
genua bene quæstio manifestat est et etiam*

Et merito adeo. nam uestratum nulla est, quin gnatum uelic

Docere ux
Vbi dixer
Fr
La. Atq; co
Phidippe,
Sed non a
Quod si tu
Nunc uide
La. Adii te
Haud ita
Cælare re
Aut ea refe
Te iudice j
Quia ægra
Si metuis
At (ita me
Vt tu illar
Quem ego
Neg adeo
Hoc si refe
Laches, &
Noui, & q
Este hoc t

Ducere uxorem, & quae uobis placita conditio est, datur.
Vbi duxere impulsu uestro, uestro impulsu easdem exigunt.

PHIDIPPVS. LACHES. SOSTRATA.

Tetrametri quadrati.

T si scio ego Philumena meū esse ius, ut te cogam

Quae ego imperē facere, ego tū patrio anio uicis facis

Vt tibi concedam, neq; tuae libidini aduersabor.

La. Atq; eecum Phidippum optume uideo, ex hoc iā scibo qd fiet.

Phidippe, & si ego meis omibus scio me esse apprime obsequente,

Sed non adeo, ut facilitas mea illorum corrūpat animos.

Quod si tu idē faceres, magis in rem & nostrā & uostrā id esset.

Nunc uideo in illarum potestate esse te. Ph. Eia uero.

La. Adii te heri de filia, ut ueni iridem incertum amisti.

Haud ita decet, si perpetuam uis esse affinitatem hanc,

Caelare te iras, si quid est peccatum a nobis profer.

Aut ea refellendo, aut purgando uobis corrigemus,

Te iudice ipso. sin ea est causa retinendi apud uos

Quia agra est, te mihi iniuriam facere arbitror Phidippe.

Si metuis, satis ne ut meae domi curetur diligenter

At (ita me Dii ament) haud tibi hoc concedo, & si illi pater es,

Vt tu illam saluam magis uelis, q̄ ego, id adeo gnati causa,

Quem ego intellexi illam haud minus q̄ se ipsum magnificare.

Neq; adeo me clam est, q̄ esse eum grauiter laturum credam.

Hoc si rescuerit. eo domū, studeo hac priusq̄ ille huc redeat. Ph.

Laches, & diligentia uestram, & benignitatem

Noui. & quae dicis omnia esse ut dicis animū induco.

Et te hoc mihi cupio credere, illam ad uos redire studeo,

R ii

In hac laena Phidippus
quod primo loquitur ea
est magna qui sunt
et magis est bestia
et laena: quod Phidippus
dicit. Deum quod filius
dicit. Deum quod allegorice
laena laena uice
et in uoluntate quod
meditatio facit. quod aut
aliqui sunt. Cetero in
A. t. f. f. d. e.

Virgine puppe
notat infideli. Cui de
uoluntate uoluntate laena
magis Phidippus q̄ in
no uoluntate uoluntate
et infideli. Cui magis
et uoluntate uoluntate
filius est.

Di Saluus appud
pater pro suo magis
et no quod si quod
saluus pro salute tua
dicitur. Est ne saluus
in eo pro. f. d. e.

HECYRAE.

Si facere possim ullo modo. La. Quae res te facere id prohibet?

*Quis qui dicitur
Hic est maritus
Inferre muros.*

Eho nunquid nam accusat uirum? Ph. Minime. na postq̄ attēdi

Magis, & ui cœpi cogere ut rediret, sancte adiurat

*Perdurare proprie
de anales rebus dia
liz*

Non posse apud nos Pamphilo absente perdurare.

Aliud fortasse aliis uitii est, ego sum leni animo natus,

Non possum afluorari meis. La. He Sostrata. So. Heu me miserā.

*Terminus unum esse
fuit apud Latinos
tamen et in aliis
esse uidebat in
opra*

La. Certū ne est istuc? Ph. Nūc quidē ut uidet, sed nūc quid uis?

Nam est quod me ad forū trāsire iam oportet. La. Eo tecum una.

SOSTRATA.

¶ Similes superioribus.

Depol ne nos mulieres sumus, aequae oēs inuisae uiris

*Inglez quādamodū
eius in laqueis de huius
maestro Inuiso pue
et e regibus capere*

Propter paucas, q̄ oēs faciūt, dignae ut uideamur malo

Nā (ita me Dii amet) quod me accusat nūc uir, sum extra noxā.

Sed nō facile est expurgatu, ita animū induxerunt, socrus

Omne esse iniquas, haud pol me quidē, nam nunq̄ secus

Habui illam, ac si ex me esset nata. nec q̄ hoc mihi eueniat scio

Nisi pol filium multis modis iam expecto ut redeat domū.

ACTVS TERTIVS.

PAMPHILVS. PARMENO.

¶ Tetrametri, Senarii, & Dimeter unus.

Emi ego plura acerba eē credo ex amore hōi unq̄ oblata

Quā mihi, heu me infelicē. hāc ego uitā parsi perdere?

Hācine causa ego erā tantopere cupidus redeūdi domū?

Cui quāto fuerat praestabilius, ubi uis gentiū agere aetatem

*¶ Jam Dare de du
abstineat omnia
fuit in isto in parsi
aliqui pimat p
e quos in Douatus
habuit li capere
suprauit acrio
fuit deo q̄ ados p
proferre in*

Quā huc redire? atq; hāc ita esse miserū me resciscere?

Nam nos oīes, quibus est alicunde aliquis obiectus labos,

Omne quod est interea tempus, priusq̄ id rescitū est lueros. Pa.

At sic, cit
Si non tē
Sed nūc
Rem cog
Leuia sam
Pam. Qui
P nūq̄ ha
Jam in ha
Tamen nu
Vix me ill
Vix huc
Tum matr
Quod cum
Nam matr
Tum uxo
Tot meas
Sed magn
Vnde ira i
Haud quid
Non max
Facient,
Cum de e
Pueri inter
Pa. Quap
Idem ill
Fortasse u
Pam. Abi